

Suomenlinna

Viety Wikiaineistosta 5. tammikuuta 2025

Julistus Viaporin linnoitusesplanaadista

**Suomen Suuriruhtinanmaan Asetus-kokoelma 26/1899
sivu 1.**

**Keisarillisen Majesteetin Armollinen Julistus,
joka koskee Wiaporin linnoitusesplanaadia.**

Annettu Helsingissä, 24 p:nä Toukokuuta 1899.

Me NIKOLAI Toinen, Jumalan Armosta, koko Venäjänmaan Keisari ja Itsevaltias, Puolanmaan Tsaari, Suomen Suuriruhtinas, y. m., y. m., y. m. Teemme tiettäväksi: Sittenkuin Armollinen asetus, joka koskee linnoitusesplanaadin piirissä olevan kiinteistön omistus- ja nautinto-oikeuden supistuksia, kuin myöskin Armollinen julistus, sisältävä määräyksiä, joita on noudatettava mainittua asetusta käytettäessä, Toukokuun 30 p:nä 1896 oli annettu sekä Me Elokuun 13 (25) p:nä 1898 armossa olimme vahvistaneet "Sääntöjä Wiaporin linnoitusesplanaadin voimassapitämisestä ja siitä järjestyksestä, missä huoneuksia sen piiriin saadaan rakentaa", olemme Me nähneet hyväksi noudatettavaksi käskeä mainitut, tässä alempana olevat Säännöt ynnä niihin kuuluvan "Wiaporin linnoitusesplanaadin rajain selityksen".

Tätä kaikki asianomaiset alamaisuudessa noudattakoot.
Helsingissä, 24 p:nä Toukokuuta 1899.

Keisarillisen Majesteetin Oman Päätöksen mukaan

ja Hänen Korkeassa Nimessään,

Suomeen asetettu Senaattinsa:

F. W. SCHAUMAN.

K. F. IGNATIUS.

WALD. ENEBERG.

LENNART GRIPENBERG.

AUGUST NYBERGH.

G. von TROIL.

J. G. SOHLMAN.

OSSIAN BERGBOM.

ALFR. CHARPENTIER.

G. v. Christierson.

Sääntöjä Viaporin linnoitusplanaadista

**Suomen Suuriruhtinanmaan Asetus-kokoelma 26/1899
sivut 2-4**

**Sääntöjä Wiaporin linnoitusplanaadin voimassa-
pitämisestä ja siitä järjestyksestä, missä huoneuksia sen
piiriin saadaan rakentaa.**

1 §. Wiaporin linnoitusplanaadiin kuuluu linnoituksen koko lähin ympäristö niin laajalta kuin Lokakuun 16 p:nä 1893 armollisimmasti vahvistettu esplanaadin asemakartta osottaa.

2 §. Esplanaadin rajalinjat ovat, niistä laaditun tarkan selityksen mukaan, käytävät ja tarpeellisilla paikoilla rajakivillä merkittävät; ja on paikkakunnan poliisiviranomaisten velvollisuus alati pitää silmällä että mainitut rajakivet pysyvät liikuttamatta.

3 §. Linnoitusplanaadin piiriin joutuvat alueet, paitsi linnoitukseen kuuluvat erityiset saaret ja luodot, jotka tuolle vahvistetulle asemakartalle ovat vaaleanpunaisella värillä merkityt, jaetaan kahteen alaan. Ensimmäiseen luetaan koko vesialue, jota vahvistetulla kartalla rajoittaa vaaleanpunainen linja, ja toiseen ne saaret ja luodot, jotka kartalle ovat keltaisella värillä merkityt ja luetellaan näitä sääntöjä seuraavassa muistutuksessa.

4 §. Rakentamis- ja ulkomuodon muulla tavoin muuttamisoikeuteen nähden ovat ensimmäiseen alaan kuuluvat alueet supistusten alaisia sillä tavoin kuin näitten sääntöjen 5 §:ssä sanotaan; toiseen alaan kuuluvat alueet ovat niitten supistusten alaisia kuin 6 ja 7 §:ssä sanotaan; jota vastoin ne saaret ja luodot sekä näiden osat, jotka sijaitsevat asplanaadin rajalinjain sisällä mutta eivät ole eri värillä merkityt, eivät ole supistusten alaisia niitten rakentamiseen tai ulkomuodon muuttamiseen nähden.

5 §. Ensimmäisen alan eli esplanaadin vesialueen piirissä ovat kaikellaiset rakennusyritykset niin myös merenpohjan muodon muuttaminen kielletty, ellei Insinööri-Ylihallitus ole antanut siihen lupaa.

6 §. Toisen alan piiriin ei saa, ilman Insinööri-Ylihallituksen lupaa, rakentaa asuinhuoneita eikä muita rakennuksia kivistä, eikä sellaisten rakennusten osia.

Linnoituksenkomentajan luvalla, joka on hankittava Linnoitus-insinöörihallituksen kautta, saadaan

1:ksi) muuttaa maan- tai vuorenpinnan korkeutta kuin myöskin sitä varten osotetuille paikoille tehdä hietakuoppia ja savenkaivoksia sekä kivilouhoksia ja asettaa pysyväisiä kivien ja muitten tilanottavain aineitten varastoja;

2:ksi) laittaa maan kastelemista tai kuivattamista tarkoittavia sulkuja, tokeita, kanavia, pasenkeja ja vesilaitoksia, rakentaa

tavallisia tai kivitettyjä teitä, viertoteitä ja rautateitä sekä ryhtyä muuttamaan olemassa olevia mainitun laatuaisia laitoksia;

3:ksi) rakentaa puistoja ja taimitarhoja sekä toimittaa metsänistutuksia;

4:ksi) perustaa hautausmaita ja rakentaa kaikellaisia muistomerkkejä; sekä

5:ksi) rakentaa huoneuksia puusta.

7 §. Toisen alan piirissä jo olevia kivihuoneuksia, jotka eivät täytä edellämainittuja ehtoja, saadaan tarvittaessa korjata sillä ehdolla että huoneuksien ulkomuotoa silti ei muuteta. Mutta jos sanotut huoneukset ovat uudestaan rakennettavat tai uudet rakennukset niiden sijaan tehtävät, niin tämä ei saa tapahtua ennenkuin siihen Linnoituksenkomentajan kautta on hankittu lupa Insinööri-Ylihallitukselta.

8 §. Wiaporin linnoituksen Komentaja on velvollinen Linnoitus-insinöörihallituksen kautta, johon kaikkien linnoitus-esplanaadia koskevain asiain käsitteleminen keskitetään, tarkasti valvomaan edelläolevien sääntöjen noudattamista.

Muistutus Niistä saarista ja luodoista, jotka sijaitsevat esplanaadin rajalinjain sisällä, ovat seuraavat, jotka kartalle ovat keltaisella värillä merkityt, esplanaadisäännöissä määrättyjen supistusten alaisia, nimittäin: Stora Willingen

(Vester Willingen) eteläosa sekä kaksi sen vieressä olevaa luotoa, Matalakari, Mjälköpennar (Mjölöpenor), Stora Mjölö, Öön (Mjölöören), Griselhällan, Mjölöknekt, Torr-Mjölö ynnä 2 luotoa siitä koilliseen päin, Sajatschij (Låggharan, Låggharu), Gråharun (Gråhara), Tschistij (Nyräntan, Räntan), Franzuskij (Abrahamsholm), Dlinnyj (Långören) Sojusnij (Taffelgrund, Tafvelgrundet), Pritselnij (Tirgrundet), Sobatschij (Hundskär), Södra Söderholmskubbeb, Juschnyj (Söderholmskubben, nimetön) Bränvinskubb, Djupgrundet, Sosnovyj (Skogholm), Jelovyj (Skogskär, Skogsskär, Märraskär), Hamngrunden, Moschevelovyj (Stora Enskär), Hund (Sobotschij, Hundskär), Ungsholmarne, Kikholm (Skifferholmarne), Flingholm (Flisholmen), Bergholm (Ärtholmen), Likrund (Lillgrundet), Lilla Rönnskär (Öster-Rönnskär), Rjabinovyj (Rönnskär, Vester-Rönnskär), Skjutkubben, Lillgrund, Långhällan, Rönbusken, Ryskär (Rysskär), Notgrund, Gråskär, Långgrundskobb, Segelkubb, Långgrund, Stora Ormholm (Ormholm), Lilla Ormholm (Stora Ormkobbarne), Mössenholmarne, Högholm, Stora Änneholm (Stora Ängsholmen), Tallholm, Finholmar (Tirholm), Limholm (Linholm), Hanaholm, Björkö (Björkholm) sekä luotojen välillä ja lähellä olevat karit.

Wiaporin linnoitusesplanaadin rajain selitys.

Suomen Suuriruhtinanmaan Asetus-kokoelma 26/1899 sivut 4-5.

Wiaporin linnoitusessplanaadia, joka esplanaadin asemakartalle on merkitty vaaleanpunaisella linjalla, rajoittavat seuraavat rajalinjat:

1:ksi) Etelässä: linja, joka lähtee Stora Mjölön lounaisesta niemestä ja viepi länteen päin Moschevelovyi'n (Stora Enskärin) eteläniemen sivutse Ryskärin (Rysskärin) eteläniemeen.

2:ksi) Lännessä: Ryskärin (Rysskärin) eteläniemestä pohja länteen (nord till vest) päin Mössenholmarna ja Limholmen (Linholmen) nimisten luotojen läntisimmän luodon länsipuolitse ja aivan sen sivutse, keskelle Björnviken nimisen lahden suuta.

3:ksi) Pohjasessa: Björnvikenin suun keskeltä, 15 saschenin [1] matkan päässä rannasta, Björnholmslandetia myöten mannermaan ja Löfön väliseen salmeen, sekä viimemainitun luodon rantaa pitkin sen itäpuolella noin 125 saschenia [2] Svedjan (Svedjeholmin) luodosta pohjaseen päin olevaan niemeen; siitä itäänpäin Seurasaarta (Fölisön) kohden ja tämän saaren etelärantaa pitkin 15 saschenin [3] matkan päässä rantalinjasta, edelleen Hietaniemeen ja täältä, 100 saschenin [4] matkan päässä rannasta, Helsingin kaupungin aluetta ynnä Katajanokkaa myöten, Flisholmsundet nimisen salmen kautta sekä keskeltä mannermaan ja Ungsholmarne

nimisten luotojen välistä salmea Katajanokan itäisimmän osan kukkulalle, sieltä koilliseen päin Wrakholmenin eteläpuolitse, Brändöholmenin ja Degerön väliseen salmeen, jatkuen 15 saschenin [3] matkan päässä rannoista, Brändöholmenia ja Hertonäsiä myöten, edelleen Degerön rantoja pitkin, Hundholm, Katthäll, Långören ja Hästholmen nimisten luotojen ulkopuolitse Hästnäsin kanavalle, sekä täältä tämän kanavan pohjoispuolitse ja kanavan loppupäästä Degerön eteläpuolitse, 15 saschenin [3] matkan päässä rannasta, rannalla olevan karipohjan eteläpäähän ja täältä noin 150 saschenia kaakkoon päin Stora Willingen (Vester-Willingen) saaren alueelle sekä edelleen noin 750 saschenia itään päin eräasen Öster-Willingen länsipuolella olevaan kohtaan.

4:ksi) Idässä: viimemainitusta kohdasta Stora Willingen (Vester-Willingen) saaren itäisimmän niemen sivutse etelään päin, Matalakarın itäistä rantaa myöten, edelleen lounaaseen päin Stora-Mjölön koilliseen niemeen ja sen kaakkoista rantaa myöten saman saaren lounaisella niemellä olevaan lähtökohtaan.

[1] eli 32 metrin.

[2] eli 266,7 metriä.

[3] eli 32 metrin.

[4] eli 213,4 metrin.

Viapori Suomen valtion haltuun

Suomen asetuskokoelma 15/1918 sivu 1

Suomen senaatin päätös Viaporin linnoituksen Suomen valtion haltuun ottamisesta sekä Venäjän valtion kiinteän ja irtaimen omaisuuden takavarikoimisesta.

Annettu Helsingissä, huhtikuun 17 päivänä 1918.

Suomen Senaatille kuuluvan vallan nojalla on Senaatti tänä päivänä päättänyt:

- 1) ottaa Suomen valtion haltuun Viaporin kaikkine linnoituksineen sekä maa- ja vesialueineen, jotka yhdistetään Uudenmaan lääniin, hallinnollisessa suhteessa kuitenkin koko sodan aikana sinne määrättävän komendantin hoidettavaksi;
- 2) ottaa huostaansa Venäjän valtion omistamat sekä sotilas-että siviilitarkoituksiin käytetyt kiinteistöt niissä löytyvine irtaimistoineen; sekä;
- 3) ottaa hoitoonsa ja käytettäväksi venäläisten Viaporiin jättämät räjähdysaineet ja ampumatavarat.

Helsingissä, huhtikuun 17 päivänä 1918.

Sisäasiaintoimituskunnan Päällikkö, Senaattori Arthur Castrén.

M. Sadeniemi.

Viaporin nimeksi Suomenlinna

Suomen asetuskokoelma 43/1918 sivu 7

Suomen Senaatin päätös Viaporin linnoituksen nimen muuttamisesta.

Annettu Helsingissä, 13 päivänä toukokuuta 1918.

Suomen Senaatti on, Senaatille kuuluvan vallan nojalla, Talousosaston kanslian esittelyssä, antanut seuraavan julistuksen:

Vuonna 1808 toukokuun 5 päivänä laskettiin Viaporissa alas Ruotsin lippu. Sen jälkeen on siellä 12 päivään huhtikuuta 1918 saakka, jolloin venäläiset joukot jättivät linnoituksen, liehunut Venäjän valtakunnan sotalippu. Sunnuntaina 12 päivänä toukokuuta 1918 nostettiin Hallituksen läsnäollessa linnoituksen ylitse itsenäisen Suomen valtakunnan oma lippu.

Tämän jokaista suomalaista sydäntä ilahuttavan kansallisen saavutuksen ja historiallisen merkkitapauksen johdosta ja muistoksi on Suomen Senaatti päättänyt ja määrännyt, että puheenalaisten linnoitusten nimi on tästä lähtien oleva Suomenlinna.

Kuitenkin saa ruotsalaisessa virkakielessä käyttää nimeä "Sveaborg".

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Helsingissä, 13 päivänä toukokuuta 1918.

Suomen Senaatin Talousosaston Puheenjohtaja, Senaattori P.
E. Svinhufvud.

G. E. F. Albrecht.

About this digital edition

This e-book comes from the online library [Wikisource](https://wikisource.org)^[1]. This multilingual digital library, built by volunteers, is committed to developing a free accessible collection of publications of every kind: novels, poems, magazines, letters...

We distribute our books for free, starting from works not copyrighted or published under a free license. You are free to use our e-books for any purpose (including commercial exploitation), under the terms of the [Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0 Unported](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/)^[2] license or, at your choice, those of the [GNU FDL](https://www.gnu.org/licenses/fdl.html)^[3].

Wikisource is constantly looking for new members. During the realization of this book, it's possible that we made some errors. You can report them at [this page](#)^[4].

The following users contributed to this book:

- Nysalor

1. [↑https://wikisource.org](https://wikisource.org)

2. [↑https://www.creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0](https://www.creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0)
3. [↑https://www.gnu.org/copyleft/fdl.html](https://www.gnu.org/copyleft/fdl.html)
4. [↑https://wikisource.org/wiki/Wikisource:Scriptorium](https://wikisource.org/wiki/Wikisource:Scriptorium)